

Hafta sonu *Elektroniğin Büyüsü* adlı bir kitap aldım. 1992’de tercüme edilmiş bir teknoloji muhalefeti kitabı, muhtemelen ondan 10 sene kadar önce yazılmıştır. Tarih yok ama verdiği referansların hepsi 80’lerin başına ait. *92 senesinde ilk bilgisayarım ile oynamaya başlamak yerine bu kitabı okusaydım ne olurdu* diye düşündüm, muhtemelen kitabı anlamaz ve anlasam bile teknoloji konusunda cehaletiyle övünen bir insan haline gelirdim, *matematik cehaletiyle övünen entelektüeller* gibi...

Teknolojik ilerleme artık *çevresel şartların değişmesi* gibi bir hal almaya başladı, nasıl ki bir insan havaların soğumasından şikayet ederek havayı ısıtamıyorsa, teknolojik ilerlemeden şikayet ederek bunu durdurmak da mümkün görünmüyor. Bahsettiğim kitap sanırım bunu zamanında farketmiş ve *teknoloji özürllüler için şartların ne olacağını* soran bir kitap.

Şartların pek iyi olmayacağını görmek için 300 sayfalık bir kitap okumaya ihtiyaç yok, ancak teknolojinin de yavaş yavaş insansı hale geldiğini görmek gerekiyor. Muhtemelen 10–20 yıl içinde tamamen doğal yollarla kullanılan bilgisayarlar etrafımızı saracak, konuşarak, dinleyerek, izleyerek, mimiklerle kontrol edilen bilgisayarlar, yazı yazmak için klavyeye, daha doğrusu *yazı yazmaya* gerek kalmayacak, bizimle beraber dolaşıp, konuştuğumuz, dinlediğimiz, gördüğümüz her şeyi hatırlayan aletler olacak ve okumanın ve yazmanın sadece *ruhban sınıfına* ait olduğu günler yeniden gelecek.

Ancak bu teknolojik cennetin az ötesinde insanın teknolojik cehennemi yatıyor. Kurzweil’in *singularity* (tekillik) dediği ve bilgisayarların daha zeki bilgisayarları herhangi bir insan müdahalesi olmadan ortaya çıkarmaya başladığı noktadan sonrası büyük bir muamma. Kurzweil, ondan sonrasının insan için *ölümsüzlük* olduğunu söylüyor, tüm geçmişini ve zihnini bilgisayara aktarmış, ebedi bir *yazılım*dan ibaret insan. aslen *insanlığın* da ölümünü işaret ediyor. (Bu hayalleri kuran adamlar gerçekten var, beyinlerini daha yüksek kapasiteli bilgisayarlara aktarıp sonsuza kadar yaşamak niyetinde olmuş.)

Bilgisayarların insanın bu derece yerini aldığı bir dünyanın mümkün olmadığını düşünebilirsiniz, ancak böyle bir hedefe doğru son elli yılda alınan mesafe, toplam mesafenin yarısından fazla. Şahsen insanların %100 olmasa da, %99 oranında bilgisayarlarca ikame edilmesinin mümkün olduğunu düşünüyorum ve bu, bol bombalı bilim kurgu filmleri veya Matrix gibi saçmalıkların aksine *huzurlu bir cehennem* vaadi demek.

Huzurlu cehennem, çünkü insanın tüm yapması gereken eğlenmek, tüm üretim bilgisayarlarca yapılıyor ve herhangi bir kaynak veya enerji sıkıntısı yok, bilgisayarların yeryüzü ekosistemine doğru dan müdahale etmesine de gerek yok, çünkü ilk yapacakları şey güneş sistemini enerji panelleriyle doldurmak olacaktır, çok kısa bir sürede bilgisayarlara aktarılmamış insanlar bedenlerini besleyecek enerjiden mahrum kalır ve yok olur, o sebeple en verimli yol bedeninden kurtulmuş bir insan olmak olacaktır, *ya şimdi öleceksin, ya da sonsuza kadar yaşayacaksın*. (Dinden diyanetten sıkılsak da biraz da bilim kurgu mu takılsak?)

Böyle senaryolar aklıma geldikçe insanlığın son yüzyılında yaşadığımızı düşünüyorum. Bir tarafta çevre felaketleri, nükleer savaş gibi tehditler var, bunların sonunda insanlık yaşasa da teknoloji yok olur ve taş devrine döneriz, diğer tarafta teknolojinin giderek daha çok insanı ikame etmesi ve böylece

dünyanın bir makine gezegeni olması var. Sanırım cennet de, cehennem de insanlığın yok oluşu demek.